

העליון בהחלטה דרמטית: סעיף הרצח שונה להריגה

עונשו של יונתן היילו, שהורשע ב־2010 ברצח ירון איילין שאנס וסחט אותו, הופחת להריגה ול־12 שנות מאסר במקום 20 • משפחתו תמשיך לשחררו וצפויה לפנות לנשיא בבקשת חנינה

יאר אלטמן,

כתבנו לענייני משפט

החלטה דרמטית התקבלה אתמול בבית המשפט העליון, ששינה את סעיף האישום שבו הורשע יונתן היילו מרצח להריגה, והפחית את עונש המאסר שלו מ־20 שנה ל־12 שנה.

בכך הפך העליון את החלטת בית המשפט המחוזי בלוד, וקיבל למעשה, באופן חלקי, את הערעור שהגיש היילו על העונש שנגזר עליו.

היילו הורשע ברצח ירון איילין (27), שאנס אותו פעמיים וסחט ממנו כספים. משום שהוא מרצה כבר שש שנות מאסר, עשוי היילו להשתחרר כבר בעוד שנתיים אם יוחלט לקצר את עונשו בשליש מתוך שש שנות המאסר שנותרו לו לרצות.

בפסק הדין כתבו שופטי העליון כי במקרה ספציפי זה הוכח קיומו של "קינטור מתמשך". כמו כן ציינו כי מדובר "בתקופה ארוכה של התעמרות מצידו של המנוח כלפי המערער, אשר כללה מסכת של אירועי אלימות, איומים באלימות, לרבות איומים על חייו של המערער, סחיטה כספית והתעללות מינית שכללה שני מעשה סדום".

לדברי השופטים, "זהו אחד מאותם מקרים שבהם המשפט אינו יכול להכיל את מלוא מורכבותם של החיים ושל הצער האנושי. כמו כן, זהו מקרה שמחייב איזון בין ההתחשבות במצורקת הפרט לבין שיקולי צדק כלליים רתיים, ובכלל זה השמירה על קדרת שתי חיי של כל אדם, גם מי שפשע, והחשש מפני מתן הכשר לעשיית דין עצמית ולנקמה".

יונתן היילו בדיון בערעורו בביהמ"ש העליון, אתמול. צילום: נעם ריבלין פנטון

השופט חנן מלצר הוסיף כי "היילו פעל מתוך אובדן עשתונות שנבע ממצבור מעשי ההתעמרות הפיזיים, המיניים, המילוליים והנפשיים שביצע בו המנוח, וממעשי המנוח בתכופ לאירוע ההמתה, אשר מנעו ממנו לשקול את התוצאות המוסריות של מעשיו... אין להבין מדבריי כי התנהגות היילו היתה סבירה שכן הוא קיבל החלטה, אף אם ספונטנית, להרוג את המנוח ועל כן אין לפטור אותו מאחריות פלילית. אלא שעליו לשאת בעונש ההולם את מעשיו. אדם אשר נפגש עם מי שהתעלל בו מינית ונלקח על ידו לאזור חשוך ומבודד, קיים יסוד להניח כי הוא עומד לחוות התעללות מינית נוספת – הוא עלול להיכנע ל'תחושת הטבע האנורשי' ולאבד את עשתונותיו".

אלא שלמרות הדברים הנחרצים, השופטים למעשה רחו את הטענות כי נסיבות חיי הקשות של היילו והחשש מהתנכלות נוספת, מינית, מאפשרים לו לטעון להגנה עצמית. "הגנה עצמית המצדיקה הריגה מחייבת התקיימות שורה של תנאים",

הסבירו. בתנאים אלה, קיומה של סכנה ממשית ומוחשית וגם פרוץ פורציונליות בין מעשה ההגנה לבין הסכנה הנשקפת.

ד"ר דנה פוג'ק, יו"ר נגה – המרכז הישראלי לזכויות נפגעי פשיעה, אמרה בין השאר כי החלטת ביהמ"ש העליון "היא לא פחות ממהפכנית, משום שהיא מכירה בסבירות ההתנהגות של נפגע עבירה ההורג את הממשיך לפגוע בו ולהטרידו, בכך שהתייחס להתנהגותו של הנרצח כלפי היילו כמקרה של 'קינטור מתמשך'". מצד שני, ציינה פוג'ק את העובדה שביהמ"ש מסרב לקבוע שמדובר בהגנה עצמית.

בני משפחת איילין, שהתקשו לקבל את פסיקת העליון, אמרו כי יפנו לבג"ץ. מנגד, בני משפחת היילו מתכוונים לפנות לנשיא המדינה, ראובן ריבלין, בבקשה למתן חנינה.

עוד על הפרשה

במדור דעות, עמ' 33

תזכורת לפרשה

הרג כדי להגן על עצמו

מתוך הקמפיין למען היילו

תכליות הענישה"; "במקום שבו מדובר בנטילת חיי אדם, הזכות לחיות עומדת לכל אדם באשר הוא אדם, גם אם פשע וחטא, ודמו של כל אדם אינו הפקר". עוד נכתב כי "אף אם היה הנאשם קורבן למעשים איומים וקשים מצד המנוח, ישנן דרכים חוקיות להתמודד עם מעשים עברייניים כאלה ואין לתת לגיטימציה לנטיילת חיים של אחר, גם בסיטואציות קשות ומורכבות".

בשבועות שלפני הדיון בערעור שהגיש היילו, התנהל מאבק למענו ברשת החברתית שקרא לבית המשפט לשקול מחדש את עונשו. בין השאר, קמפיין זה כלל גילוי דעת שעליו חתומים 48 חברי כנסת, משפטנים, אנשי אקדמיה ופעילי זכויות נשים.

יאר אלטמן

יונתן היילו הורשע ב־2010 ברצח ירון איילין משכונת קריית נורדאו בנתניה, לאחר שטען כי נסחט ונאנס על ידיו פעמיים בעבר. לטענתו, לאחר שניסה לאנוס אותו בפעם השלישית, הוא הרג אותו כהגנה עצמית. לאחר שהשניים נפגשו במגרש עזוב, איילין השמיע לעבר היילו מילים בעלות קונוטציה מינית ודרש ממנו כסף. כשהסתובב להטיל את מימיו, התנפל עליו היילו מאחור.

לדברי היילו, משום שחשב שאיילין מתכוון לאנוס אותו שוב, חנק אותו, היכה אותו בראש ובאיבר מינו באמצעות לבנה ורוצץ את גולגולתו. היילו הסיגיר את עצמו למשטרה ושיחזר את מעשיו בפני החוקרים.

בגזר הדין של המחוזי נכתב: "נשמדובר בנטילת חיי אדם, הזכות לחיות עומדת לכל אדם באשר הוא, גם אם פשע וחטא"

בגזר הדין של בית המשפט המחוזי, שבו הורשע ברצח, נכתב, בין השאר, "השמירה על קדרת שתי החיים היא העומדת בראש

בגזר הדין של בית המשפט המחוזי, שבו הורשע ברצח, נכתב, בין השאר, "השמירה על קדרת שתי החיים היא העומדת בראש